

SPINoFACT

Medijski monitoring parlamentarnih
izbora u Crnoj Gori 2020. godine

Centar za građansko obrazovanje
Centre for Civic Education

British Embassy
Podgorica

ANALIZA SOCIJALNIH MREŽA

Metodologija

- Praćene su izborne liste na tri društvene mreže – Facebook, Twitter, Instagram
- **Facebook** - korišćeni su nalozi partija kad je riječ o samostalnom nastupu, odnosno vodećih konstituenata kad je riječ o koalicionom nastupu uz napomenu da su pojedine grupacije kreirale i posebne FB stranice za ovu izbornu kampanju – ukupno **9 + 3 naloga na Facebook-u** (tri liste imaju zasebne FB stranice za ove izbore – Mi odlučujemo, Mir je naša nacija, i Za budućnost Crne Gore)
- **Twitter i instagram** - korišćenje hashtag-a #izboriCG
- **Kriterijumi odabira MEME stranica** - broj pratilaca, intezitet aktivnosti, brzina rasta postova i pratilaca, i procijenjena politička afilijacija – ukupno **7 MEME stranica**
- **Period praćenja:** od 5. do 12. avgusta 2020.
- **Fokusi** – teme, ton/narativ, govor mržnje prema nacionalnim grupacijama, ženama, LGBT

AKTIVNOSTI IZBORNIH LISTI (FACEBOOK)

Naziv liste	Broj pratilaca	Broj postova	Broj komentara	Broj drugih reakcija
ALEKSA BEČIĆ - MIODRAG LEKIĆ - "MIR JE NAŠA NACIJA"	59,104	182	3666	90 896
ЗА БУДУЋНОСТ ЦРНЕ ГОРЕ – Za budućnost Crne Gore	51 837	70	3502	68 167
Crno na bijelo (URA+CIVIC+ nezavisni intelektualci)	33,846	60	1142	16 680
Odlučno za Crnu Goru! DPS – Milo Đukanović	32,088	77	994	42 953

AKTIVNOSTI IZBORNIH LISTI (FACEBOOK)

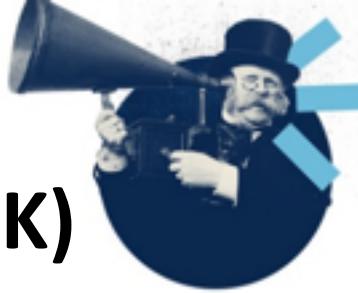
Naziv liste	Broj pratilaca	Broj postova	Broj komentara	Broj drugih reakcija
SDP - JAKA CRNA GORA!	12,191	40	1256	15,700
Socijaldemokrate – Ivan Brajović – Mi odlučujemo DOSLJEDNO	11,677	38	138	7264
Bošnjačka stranka - Ispravno - Rafet Husović	9,046	17	227	3560
HGI. SVIM SRCEM ZA CRNU GORU!	901	9	74	1008
HRVATSKA REFORMSKA STRANKA CRNE GORE – HRS	247	11	21	384

DODATNE STRANICE LISTI I AKTIVNOSTI (FACEBOOK)

Naziv stranice	Broj pratilaca	Broj postova	Broj komentara	Broj drugih reakcija
MI odlučujemo	1010	2	0	29
MIR JE NAŠA NACIJA	485	3	3	198
Narodna koalicija – Za budućnost Crne Gore	1357	24	13	1563

Napomena: ove stranice još uvijek nisu postale vidljive i za sada uglavnom koriste isti sadržaj kao stranice partija koje ih čine, a i to u ograničenom obimu

AKTIVNOSTI IZBORNIH LISTI (FACEBOOK)

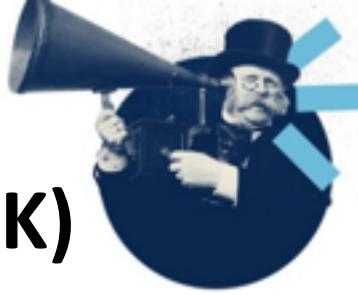
Opšti nalazi

- **Opozicione partie su uložile više energije i novca u Facebook nego vladajuće partije**
- **Komunikacija sa korisnicima Facebook-a je uglavnom jednosmjerna**, uz rijetke izuzetke kada postoji razmjena stavova između administratora i pratilaca (na pr. SDP, i u nešto manjem obimu Demokratski front)
- **Izborne liste dominantno koriste svoje stranice za promociju**, pa oni koji su aktivni na terenu u postovima daju najave ili akcente sa tih aktivnosti uz usputno predstavljanje programa (na pr. liste koje predvode Demokrate, DPS, DF), dok one koje nemaju terenske aktivnosti ili su one ograničene više postova posvećuju promociji izbornog programa (na pr. stranice SD, SDP, URA, BS)
- **Kampanja određenih političkih subjekata se može okarakterisati i kao negativna**, a što uključuje **napade na političke konkurente**, a ovo se uglavnom odnosi na opozicione partie koje kritikuju vlast i posljedice njenih odluka (DF, Demokrate, SDP, URA). Pojedini opozicioni subjekti napadaju i SDP (na pr. URA)
- **Koalicije čini više konstituenata i ponekad su poruke tih lista konfuzne.** Na pr. lider koalicije – Za budućnost Crne Gore vodi pozitivnu kampanju, dok su postovi FB stranice DF, kao glavnog konstituenta, više obojeni negativnom kampanjom.
- **Komentari na postovima izbornih lista uglavnom dolaze od strane njihovih glasača/simpatizera.** No, notirano je i da simpatizeri ideološki suprotnih političkih opcija ponekad ostavljaju komentare preispitujući prethodne političke odluke/principle lidera (na pri. stavovi Alekse Bećića o identitetskim pitanjima, NATO-u ; mogućnost pridruživanja SDP-a budućoj DPS Vladi itd.). Vecina komentara se odnosi na identitetska pitanja dok se manji broj odnosi na socio-ekonomska pitanja ili vladavinu prava.

AKTIVNOSTI MEME STRANICA (FACEBOOK)

Naziv stranice	Broj pratilaca (14.8)	Broj postova	Broj individualnih komentara	Broj drugih reakcija	Afilijacija
Spavaš li mirno Prava strano istorije?	45,322	23	1096	12 122	Opoziciona
Crna Gora Transparentno	19,420	3	390	1 484	Pro-vladajuća
It was very unpleasant / Psalm 118	17,329	198	1561	84 845	Opoziciona
Dnevna doza crnogorskih dubioza	16,464	1	/	54	Opoziciona
МИМистарство оностраних послова	14,143	92	563	28 571	Opoziciona
Nemojmo politizovati proteste	8,491	79	312	16 762	Opoziciona
Politika Crna Gora	7,280	1	347	882	Pro-vladajuća

AKTIVNOSTI MEME STRANICA (FACEBOOK)

Opšti nalazi

- **MEME stranice imaju rastuću popularnost u Crnoj Gori**
- **Teme postova i komentari koji ih prate su raznovrsni**, a u najkraćem se odnose na tekuća društvena i politička pitanja koja **imaju potencijal da isprovociraju diskusiju**, i za razliku od stranica partija na njima se često vodi diskusija
- Ostale dominantne teme, u posmatranom periodu, odnose se na **slobodu izdražavanja** (posebno nakon primjera hapšenja administratora jedne od MEME stranica), **odnos SPC-Vlada Crne Gore**, **korišćenje državnih resursa i funkcionersku kampanju**, itd.
- Više od pola praćenih meme stranica je **aktivno radilo na smanjenju apstinencije** na izborima i informisanju pratileaca da je glasanje tajno.
- Iako je **većina meme stranica jasno ideološki i nekada partijski opredijeljena** notirani su slučajevi dijeljenja informacija drugih partija/stranica (na primjer stranice bliske DF-u bi ponekad promovisale rad Demokratske Crne Gore i slično).
- Vidljivo je da je, u posljednjim danima posmatranog perioda, **određeni broj MEME stranica javno iskazao podršku izbornim listama** (na pr. stranica "Nemojmo politizovati proteste" koja je pružila podršku DF-u i koaliciji oko njega).
- Notiran je **govora mržnje u komentarima pratileaca MEME stranica**. Treba napomenuti i da su administratori određenih stranica, u određenim slučajevima, skretali pažnju pratiocima da ne koriste govor mržnje, ali to nije bilo dovoljno često.
- **Najčešći slučajevi diskriminacije i govora mržnje** su prema građanima islamske vjeroispovijesti, pripadnicima LGBTQ populacije kao i pripadnicima RE populacije. Dodatno vidljiv je porast mizoginije ispod postova u kojima se pojavljuju političarke.

MEME STRANICE - primjeri diskriminacije i govora mržnje

MIZOGINIJA

 Filip Buskovic Plus ova dobija bonusne za sex

 Vukomir Djalovic Sta ce ova baba devojka tu.Sta njoj jos treba

 Dusko Gvozdenovic Grobu jedan crkni kravo dps

DISKRIMINACIJA NA OSNOVU NACIONALNE/ETNIČKE PRIPADNOSTI

 Dežurni Provokator Predstaviti se kao bošnjak je, samo po sebi, lažno predstavljanje. Nemaju istoriju, nemaju matičnu zemlju, koriste naš jezik tako da bi potpuno ispravno bilo ukinuti taj pojam.

 Mihajlo Arandjelovic Možda i kod vas cigani izglasaju Mađarsku stranku ko kod nas u Vranju

Like · Reply · 5d

19

 Svetozar Kadovic Huso kalajdžijo mani se politike i nastavi da kalajišeš kotlove čergaru...

Like · Reply · 4d

1

HOMOFOBIJA

Bot Srbija OVO SU TI POBOŽNI ŠUPAKMERAKLJE

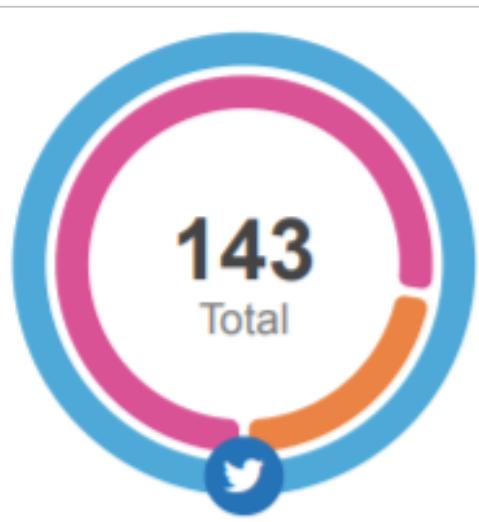
Like · Reply · 19h

AKTIVNOSTI IZBORNIH LISTI (TWITTER)

Naziv stranice	Broj pratilaca (14.8)
Odlučno za Crnu Goru! DPS – Milo Đukanović	1904
Socijaldemokrate - Ivan Brajović - Mi odlučujemo DOSLJEDNO	1810
ЗА БУДУЋНОСТ ЦРНЕ ГОРЕ –За будућност Crne Gore (DF nalog)	1376
Crno na bijelo – (URA nalog)	1306
ALEKSA BEČIĆ - MIODRAG LEKIĆ - "MIR JE NAŠA NACIJA" (Demokrate nalog)	1238
SDP - JAKA CRNA GORA!	811
Bošnjačka stranka - Ispravno - Rafet Husović	352

AKTIVNOSTI IZBORNIH LISTI (TWITTER)

U posmatranom periodu,
notirana su samo 143
tvita uz korišćenje
#izboricG.

U desnom uglu su
predstavljene ključne
riječi iz ova 143 tvita.

ugroziti
MEMEME
zakonom
test
bi...
nećemo
cilj
dik
čekam
Želimo
podjećamo
veliki
ustavni
ustavom
šta
via
uništiti"
čvrstom
znati
životi
vezana
van
dobro
treba
čuvaju
našem
video
jer
zaobilazimo
uvijek
pogledajte
#izboricG

AKTIVNOSTI IZBORNIH LISTI (TWITTER)

Opšti nalazi

- U posmatranom periodu, notirana su samo **143 tvita** uz korišćenje **#izboriCG**, pri čemu nisu svi bili od izbornih listi, jer **političke partije koje koriste twitter ne koriste uvijek hashtag #izboricg** (a koji je bio korišćen u prethodnim izborima), a i daleko su manje aktivne na ovoj mreži nego na Facebook-u
- **Duško Marković (DPS) i Milo Đukanović (DPS)** posjeduju naloge koje koriste za predstavljanje rada premijera odnosno predsjednika Crne Gore. **Nije notirano da su, u posmatranom periodu, ovi nalozi korišćeni u svrhe trenutne kampanje.**
- **DPS je najaktivniji putem zvaničnog twitter naloga** na kojem je imao **106 tвитова ili retвитова**, a taj nalog prenosti ministar odbrane i visoki funkcijonер DPS-a Predrag Bošković koji je aktivan na Twitter-u.
- Predsjednik Skupštine i nosilac izborne liste SD-a **Ivan Brajović** koristi twitter u ograničenom obimu i u periodu praćenja **nije promovisao svoju izbornu listu putem ove mreže.**
- Zvanični nalog SD je imao **21 tvit** koji se ticao izbora
- Aktiv u opoziciji na Twitteru je **Dritan Abazović (URA)** sa **9 tвитова** koji su se ticali izbora u ovom vremenskom periodu.
- Kada je u pitanju koalicija – **Za budućnost Crne Gore** i najveća partija u okviru ove liste Demokratski front primjetna njihova neaktivnost na ovoj mreži. Ipak, **nalog Pokreta za promjene zajedno i lični nalog Nebojše Medojevića su vrlo aktivni**
- **Demokratska Crna Gora** je pojačala prisutnost na twitteru i većina postova koji se mogu naći na FB stranici liste se nalaze i na tom nalogu što ih čini partijom koja najviše tvituje.

AKTIVNOSTI IZBORNIH LISTI (INSTAGRAM)

Naziv stranice	Broj pratilaca (14.8)
Odlučno za Crnu Goru! DPS – Milo Đukanović	11,400
ЗА БУДУЋНОСТ ЦРНЕ ГОРЕ –За будућност Crne Gore (DF nalog)	6818
ALEKSA BEČIĆ - MIODRAG LEKIĆ - "MIR JE НАША NACIJA" (Demokrate nalog)	6659
Crno na bijelo – (URA nalog)	6211
Socijaldemokrate - Ivan Brajović - Mi odlučujemoDOSLJEDNO	5916
Bošnjačka stranka - Ispravno - Rafet Husović	987
SDP - JAKA CRNA GORA!	830
Hrvatska građanska inicijativa HGI	50

AKTIVNOSTI IZBORNIH LISTI (INSTAGRAM)

15

Puta je iskorišćen
#izboricg u periodu
od 5. avgusta
do danas!

3,141

Interakcija je ostvareno od strane korisnika u
vezi sa pomenutim
post-ovima.

Opšti nalazi

- **Instagram nije dovoljno korišćen** od strane političkih aktera u Crnoj Gori.
- **Iako većina političkih partija ne koristi #izboricg oni koriste svoje Instagram naloge za slanje poruka svojim glasačima.**
- Demokratski front ispred koalicije „Za budućnost Crne Gore“ je intenzivirao sa Instagram aktivnostima.
- DPS koristi Instagram kako bi promovisao svoje spotove i video intervjuje svojih članova i najviše koristi #izboriCG.
Demokrate koriste Instagram kako bi promovisale video forme i intezivirale su aktivnosti na Instagramu.
- Socijaldemokrate (SD) aktivno koriste Instagram
- Partije kao što su SDP, BS i HGI koriste Instagram, ali njihov domet je trenutno ograničen

SPINoFACT

Medijski monitoring parlamentarnih
izbora u Crnoj Gori 2020. godine

Centar za građansko obrazovanje
Centre for Civic Education

British Embassy
Podgorica